

for Dienshygdomme, en for Hudsygdomme og Syfilis, en for Nerve- og Sindssygdomme og en for Dre-, Næse- og Svælgsygdomme — hvilket alt sammen ikke lader sig udføre i det nuværende Hospital. Denne Opregning, der let kunde forøges med talrige Mangler af mere speciel Natur, f. Ex. Utilstrækkeligheden af de Lokaler, der bruges som Poliklinik til gratis Konsultation for den ubemidlede Befolkning, kan dog ikke give noget tilstrækkeligt Billede af den forældede og uhenigtsvarende Indretning, hvorunder Hospitalet bogstavelig paa ethvert Punkt af sin Virksomhed lider. At den mangelfulde Indretning ikke blot er til Hinder for Sygebehandlingen og Undervisningen, men ogsaa paa forskellige Maader, er egnet til at befordre Hospitalsmitte, vil være indlysende; herom kan henvises til den nedensfor anførte Bemærkning af Stadslægen om en Hospitals-epidemi, der utvivlsomt staar i Forbindelse med Manglerne ved Latrinvæsenet. Naar Maalestoffen anlægges, som den fra et moderne Hospitalsstandpunkt maa anlægges, er Tilstanden i det Hele saa slet, at en grundig Forandring allerede længe har maattet anses for paatværende nødvendig.

Foruden den utidsvarende Indretning gjør ogsaa Manglen paa tilstrækkelig Plads overfor Befolkningens stærke Tiltag i Hovedstaden sig gjældende, saa at Hospitalet jævnlig maa afvise Syge, der søge Optagelse; hvor uheldigt det ogsaa kan være for deres Tilstand. Det vil allerede heraf fremgaa, at den stærke Udvikling af Kommunens Hospitaler i de sidste Aarier ingenlunde kan høde paa Manglerne ved Frederiks Hospital; hvad der ibrigt følger af, at dette som en velgjørende Institution efter sin Fundats er væsentlig beregnet paa at optage den ubemidlede Befolkning for en lav Betaling eller uden Betaling, saaledes, at Ruven dog ikke medfører Virkning, som ydet Fattigunderstøttelse. For største Delen optages Hospitalet derfor af Befolkningsklasser, som ikke kunne henvende sig til de kommunale Anstalter.

Den i g. l. Fødsels- og Pleiestiftelse blev i Aaret 1787 udsilt fra Frederiks Hospital, hvor den hidtil havde haft Lokale, og henflyttet til den tilstødende Eiendom i Almaliegade, som skænktes Stiftelsen af Enkedronning Juliane Marie. I Aaret 1803 indkjøbtes tillige en anden Gaard til Stiftelsens Udvidelse. Disse Eiendomme vare ikke opførte til Hospitalsbrug og lode ogsaa meget tilbage at ønske, baade i hygieinisk og administrativ Henseende. Efterat Barselsebereren i længere Tid var optraadt med stor Voldsomhed paa Fødselsstiftelsen, blev denne i 1844 underkastet en gennem-

gribende Ombygning. Herefter ere Lokalerne, der tjene til Brug for de Fødende, nogenlunde tilfredsstillende, skjøndt der efter Nutidens Fordringer savnes Meget. Derimod mangler der tilstrækkelige Rum for de Elever, som paa Stiftelsen uddannes til Forde-mødre, og for de lægevidenskabelige Studerende, som paa Grund af deres Ejeneskes Fordringer ere nødte til at bo paa Stiftelsen; ogsaa Økonomilokalerne og Desinfektionsindretningen ere i en meget slet Tilstand, og navnlig er den egentlige Pleiestiftelse, der benyttes til de paa Stiftelsen fødte Børn, overordentlig mangelfuld. Men fremfor Alt mangler Fødselsstiftelsen Plads, saaledes at man nu i en lang Række har maattet henvise en Del af de fødende Kvinder til Stiftelsens Filialer, nemlig leiede Værelser i Byen, hvor de have Tilhyn fra Stiftelsen. Det er let at indse, at dette Forhold, baade af Hensyn til Barselkvindernes Behandling og paa Grund af Faren for Udbredelse af smitsom Barselseber igjennem de i Filialerne beskæftigede Forde-mødre, foruden i flere andre Henseender, er uheldigt, og der er derfor ogsaa tidligere fra Direktionen for Stiftelsen fremkommet Forslag om at søge Filialsystemet indskrænket. Paa Pleiestiftelsen er den stedfindende Overfyldning utvivlsomt Grunden til den uheldige Sundhedstilstand mellem de der forpleiede Børn.

En særlig Ulempe for Hospitalet og Fødselsstiftelsen, som der vanskelig kan tillægges for stor Betydning, er den Omstændighed, at deres Bygninger ligge paa opfyldt Grund, og at denne Grund i det Mindste for en Del er dannet ved Opfyldning med de fletteste Materialer. Tillige er Grunden saa lavt beliggende, at en Udtørring af den ved Dræning til Kloaker ikke lader sig udføre. Disse Forhold ere saa meget uheldigere, som Hospitalets Bygninger for største Delen ere lave enetages Bygninger, og Stuegulvet ligger næsten umiddelbart paa Jorden. Virkninger af Grundens Jugtighed have vist sig ved den i Bygningerne fremkomne Svamp, og endsskjønt dens Indflydelse paa Sundhedstilstanden i Stiftelserne ikke direkte lader sig konstatere, er det næppe muligt at fratjende Jordbundens flette Bestaaenhed en uheldig Betydning i denne Henseende. Saaledes vist ere de sørgelige Hospitalsepidemier og Barselsebereren, som tidligere saa stærkt have hjemstøgt Stiftelserne, efter Opfyndelsen af den antiseptiske Begyndelse i høj Grad aftagne; men Tilstanden har dog ingenlunde i de senere Aar været fuldkommen beroligende. Saaledes har paa Frederiks Hospital baade i forrige Vinter og i